

Stichting Das & Vecht

Advies Stichting Das & Vecht, i.v.m. het bouwen van een zonnepark van circa 17 ha groot, in relatie met mogelijk aanwezigheid van dassen.

Ommen, 17 oktober 2018

TPSolar BV
Zonnepark Marshoek

Locatie: Marshoekersteeg 27, gemeente Dalfsen.

Het plangebied ligt in de gemeente Dalfsen in het buitengebied tussen Dalfsen en Zwolle nabij de Vecht en haar uiterwaarden. Dichtbij de Maatgravenweg / Koepelallee in Dalfsen.

Inleiding

Ter voorbereiding op de vergunningsaanvraag voor het aanleggen van een zonnepark is door Otte Groenadvies, een quickscan Flora en Fauna uitgevoerd.

Tijdens het onderzoek zijn er in het plangebied sporen van dassen aangetroffen.

Uw vraag aan onze stichting is om te kunnen vaststellen wat de impact van het zonnepanelenveld zou kunnen zijn op de das en het leefgebied van dassen. Uw vraag is ook, hoe u vervolgens zorgvuldig met de mogelijk daar voorkomende dassen, kunt omgaan.

Hieronder zullen wij daar verder op ingaan.

De beoogde locatie van de zonnepanelen is op agrarisch percelen. De percelen waren in het afgelopen seizoen blijkbaar in gebruik als gras- en maisland. De percelen zijn omringd door boswallen, of houtsingels. Kortom, het beoogde zonnepanelenveld is onderdeel van het functioneel leefomgeving van de das.

Het plangebied bestaat uit percelen met greppels en waterafvoersloten. De randen van het perceel zijn grotendeels begrensd door houtsingels.

De oevers van de waterafvoersloten zijn steil en worden regulier onderhouden, de oevers zijn vergrast.

De houtsingels bestaan hoofdzakelijk uit loofhoutsoorten als zomereik, ruwe berk en zwarte els met bosplantsoen in de struiklaag. Op enkele plekken is gewone braam dominant aanwezig.

Das (Meles meles)

Dassen hebben een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Van oudsher zijn rivierdalen geschikte gebieden. Ook in meer open terreinen, zoals vochtige heiden komen dassen voor. Belangrijke eisen voor het leefgebied zijn voldoende dekking, weinig verstoring, een groot voedselaanbod en een bodem waar ze goed in kunnen graven. Het foerageergebied van een das omvat circa 30 hectare bij optimale omstandigheden tot circa 400 hectare in marginale biotopen. De dieren gaan apart of samen op voedseltocht, waarbij ze zich vaak twee tot soms wel vier kilometer van de burcht begeven.

De beoogde 'zonnepark locatie' is dan ook zeer geschikt voor dassen. Volgens onze recente inventarisatiegegevens is de dichtstbijzijnde dassenburcht circa 400 tot 500 meter verwijderd van de beoogde zonnepark locatie. Ook de houtwallen die langs de randen van uw locatie liggen, zijn uitermate geschikt voor een dassenburcht.

Tijdens mijn bezoek (5 oktober 2018) was ook duidelijk dat de das het gebied gebruikt als foerageergebied, ik zag namelijk op een aantal plaatsen zogenaamde 'voedselputjes'. Dit zijn kleine kuiltjes in de grond waar een das met zijn / haar snuit neus ruikt of daar wormen, emelten of kevers te vinden zijn.

Advies Stichting Das & Vecht

1. Het te plaatsen hekwerk zal een barrière vormen voor de das, mits er onderdoorgangen/ faunapassages gemaakt worden (zie pijlen in bijlage / situatieschets)
2. Tussen de zonnepanelen graspaden aanleggen die uitkomen op de houtwallen, vooral oost – west (zie bijlage / situatieschets). De graspaden aantrekkelijk maken als voedselgebied voor dassen door het gras te bemesten met ruwe stalmest, waardoor een 'wormen graslandje' ontstaat.
3. De aanwezige houtsingels zijn tijdens de recente landinrichting hier en daar verbreed en vernieuw met jonge bomen en struiken. Struweel met bes-dragende stuiken zoals Meidoorn, Gelderseroos, Lijsterbes, Hulst, Braam en Vlier, maar ook Hazelaars. De vruchten van deze struiken zijn geschikt als voedsel voor dassen. De meeste van deze struiken zijn in de recente landinrichting Hoonhorst – Marshoek, aangeplant. Uit de aanwezigheid van de zeer oude, monumentale zomereiken geven aan dat daar de houtwallen al zeer oud zijn. De oude bosgrond in deze (oude) houtwallen is erg geschikt als voedselgebied maar ook als potentiële verblijfplaatsen voor dassen.
Wij adviseren dan ook deze houtwallen verder te versterken met o.a. Mei- en Sleedoorn, Hulst, Vlier, Eglantier, Hondсроos, Kardinaalmuts, Wegedoorn, Gelderseroos, lijsterbes en bv Vuilboom.
4. Ook een hoogstam 'boomgaard' met bv Zoete kers, Wilde appel en Wilde peer, zou mooi aangelegd kunnen worden als 'verlenging' van de onttakelde singel 1 (zie bijlage / situatieschets).
Vooral houtwal 1 (zie bijlage / situatieschets). zal versterkt, en uitgebreid moeten worden.
5. Het deel van de afwaterleiding ter hoogte van het veld, de oevers meer natuurlijk maken, een 'plasdras' oever zal aantrekkelijker zijn voor meerdere soorten, zowel botanisch als voor dassen (en ander kleine marterachtigen). (zie bijlage / situatieschets).
6. Bosje met oude eiken, is erg geschikt als potentieel burchtlocatie (zie 5, in bijlage / situatieschets). Mogelijk verder versterken door meer vruchtdragende struiken (zie bij advies 3) en opruimen rommel palen en (vooral!) prikkeldraad.
7. Door het treffen van de voorgestelde mitigerende maatregelen, kunnen ons inziens alle functies gehandhaafd blijven die het plangebied voor Das hebben. Als onze adviezen worden overgenomen verwachten wij niet dat de gunstige staat van instandhouding van Das in gevaar komt als gevolg van de plannen.